

Miljøtilsynsplan, Teknik og Miljø, Hjørring Kommune. 01. 08 – 2013

Hvad er en miljøtilsynsplan

I 2013 træder en ny tilsynsbekendtgørelse i kraft med krav om, at kommunen skal udarbejde en tilsynsplan for miljøtilsyn med virksomheder og landbrug. Miljøtilsynsplanen er ikke en egentlig plan, men snarere en strategi.

“Planen” skal som minimum indeholde

- Hvilket geografisk område, kommunen fører miljøtilsyn i
- Liste inkl. navn og afresse på IED-virksomheder og -landbrug
- Generel vurdering af væsentlige miljøproblemer, som virksomheder/landbrug giver anledning til
- En beskrivelse af tilsynsindsatsen og hvordan et tilsyn forberedes og gennemføres
- En beskrivelse af samarbejdsrelationer med andre myndigheder

EID-virksomheder er særligt forurenende virksomheder og store landbrug, der er omfattet af EUs direktiv om industrielle emissioner (udledninger)

Miljøtilsynsplanen skal offentliggøres for at give borgere, virksomheder og andre interesserede et indblik i kommunens prioriteringer og tilsynsindsats. Udkastet til tilsynsplanen skal sendes i høring i 4 uger, hvor enhver har ret til at komme med kommentarer. Miljøtilsynsplanen skal opdateres mindst hvert 4. år.

Hvilke virksomheder og landbrug fører kommunen miljøtilsyn med

Kommunen har tilsynspligt med alle virksomheder og landbrug i Hjørring Kommune. De lidt større virksomheder og landbrug skal kommunen gennemføre et fysisk tilsyn med med en centralt fastlagt hyppighed.

Der er ca. 100 virksomheder og ca. 320 landbrug, som har en størrelse og en produktion, som betyder, at vi skal besøge dem mindst hvert 3. år. Heri indgår såkaldt IED-virksomheder/landbrug. Dem er der ca. 5/100 af i kommunen. Visse typer af virksomheder og landbrug over vis størrelse, er såkaldt IED-virksomheder/landbrug. Dv.s., at de er omfattet af det EU-direktiv, der kaldes Industrial Emission Directive. Kommunen skal offentliggøre en liste over disse. <http://www.hjoerring.dk/Erhverv/Virksomhed-og-Miljoe.aspx>, hvis du vil se en oversigt over EID-virksomheder og EID-landbrug i kommunen.

Der er ca. 360 virksomheder og 380 landbrug, som har en størrelse og en produktion, som betyder, at vi kun skal besøge dem mindst hvert 6. år.

Derudover skal virksomhederne og landbrugene risikovurderes efter centralt fastsatte kriterier. Risikovurderingen bruges til at udvælge de virksomheder/landbrug, der skal have tilsyn oftere end hvert 3. eller hvert 6. år.

For resten af virksomhederne og landbrugene er der ikke krav om regelmæssige miljøtilsyn. Her kommer vi kun på besøg, hvis en borger henvender sig til kommunen om formodede lovovertrædelser eller føler sig generet af støj, fluer etc.

Hvilke miljøforhold er væsentlige

Landbrugsdrift kan medføre følgende miljøproblemer:

- Risiko for forurening af grundvand, søer, vandløb, fjord og hav med kvælstof, fosfor og sprøjtemidler under dyrkning af markerne eller ved uheld.
- Risiko for belastning af naturområder med luftformig ammoniak fra staldbygninger og fra husdyrgødning på lager eller udspreddt på markerne
- Risiko for forurening af jord og vandmiljø ved forkert håndtering af miljøfarligt affald
- CO₂-udledning til atmosfæren gennem forbrug af fossilt brændstof
- Methan-udledning fra drøvtyggere
- Gener for omkringboende i form af støj, støv, lugt, fluer m.v.

Virksomhederne er meget mere forskellige end landbrug er. Det er derfor meget forskelligt, hvilke miljøproblemer en virksomhed kan give anledning til. Helt generelt kan der være tale om:

- Risiko for udledning af miljø- eller sundhedsskadelige kemiske stoffer til luften
- Risiko for udledning af miljø- eller sundhedsskadelige kemiske stoffer via kloak til rensningsanlægget/vandmiljøet
- Risiko for forurening af jord og vandmiljø ved forkert håndtering af miljøfarligt affald
- CO₂-udledning til atmosfæren gennem forbrug af fossilt brændstof
- Gener for omkringboende i form af støj, vibrationer, lugt, lys, støv, m.v.

Kommunens miljøtilsyn – hvad og hvordan

Langt de fleste krav og grænseværdier, som virksomheder og landbrug skal overholde er fastlagt fra centralt hold. De fremgår af Miljøbeskyttelsesloven, Husdyrgodkendelsesloven, Naturbeskyttelsesloven, Miljømålsloven m.fl. og af alle de bekendtgørelser, der er lavet i forlængelse af disse love. Mange af kravene indføres af kommunen som vilkår i den miljøgodkendelse eller miljøtilladelse, som de store og mellemstore virksomheder og landbrug skal have, når de etablerer en produktion eller ændrer væsentligt på den.

Kravene og grænseværdierne har som mål at undgå eller begrænse de miljøproblemer, der er nævnt ovenfor. Det skal understreges at kommunerne ikke har tilsynsmyndigheden med opbevaring, brug af og forurening med sprøjtemidler på landbrug. Denne myndighed ligger i NaturErhvervsstyrelsen.

Kommunen skal kontrollere at miljøkravene og grænseværdierne er overholdt. I nogle tilfælde, må kommunen anlægge en vurdering. F.eks. hvis der ikke er centrale krav eller grænseværdier – eller disse er “blødt” formulerede. På nogle få områder kan/skal kommunen udarbejde et regulativ eller en forskrift, som nærmere præciserer, hvilke miljøkrav, der skal overholdes. I Hjørring Kommune er der p.t. følgende regulativer/forskrifter:

- Regulativ for erhvervsaffald
- Regulativ for privat affald
- Forskrift for fjerkræhold i byområder
- Forskrift for opbevaring af olie og kemikalier
- Forskrift for indretning og drift af reaturanter og lgn.
-

Regulativer og forskrift sikrer, at virksomheder/landbrug (og private) på forhånd er klar over hvilke krav kommunen stiller. Det er særligt relevant på de (få) områder, hvor kommunen kan anlægge en vurdering. Regulativer og forskrifter kan findes på kommunens hjemmeside under “Erhverv” / “Landbrug og Miljø” eller “Virksomheder og Miljø”

Hjørring Kommune har også udarbejdet en række vejledninger, der kan hjælpe virksomheder og landbrug til at gøre det rigtige på den bedste måde. Der kan nævnes

- Olieudskillere og sandfang. Vejledning om drift og vedligeholdelse
- PCB og tungmetaller. Vejledning om håndtering af bygningsmaterialer
-

Vejledninger kan ligeledes findes på kommunens hjemmeside under “Erhverv” / “Virksomheder og Miljø”

Teknik og Miljø i Hjørring Kommune lægger stor vægt på, at tilsynsarbejdet er dialogbaseret, så virksomhederne/landbrugene oplever tilsynet som en hjælp til at overholde lovgivning og en vejledning om miljøforbedringer.

En god og respektfuld dialog giver samtidig mulighed for at inspirere og medvirke til, at virksomheder og landbrug gør en frivillig indsats for at mindske miljøpåvirkning. Dette kan eksempelvis være initiativer til energibesparelser, CO₂-reduktion, indførsel af miljøstyring, naturpleje m.v.

Kommunen gennemfører regelmæssigt et basistilsyn med alle store og mellemstore virksomheder og landbrug – hvert 3. eller hvert 6. år, som fastsat i bekendtgørelsen. Et basistilsyn er et totalt tilsyn, hvor alle virksomhedens/landbrugets miljøforhold gennemgås. Derudover skal kommunen gennemføre prioriterede tilsyn, med de IED-virksomheder/landbrug, der udgør en særlig miljørisiko. Ved disse tilsyn, kan man nøjes med at koncentrere sig om det miljøproblem, der er særligt vigtigt på stedet.

Meningen med de prioriterede tilsyn er, at fokusere noget af kommunens miljøindsats der, hvor der er noget at komme efter. Kommunen skal foretage en risikovurdering af virksomhederne/landbrugene ud fra centralt fastlagte kriterier. Risikovurderingen gennemføres gradvis i de kommende år.

Rent praktisk udarbejdes en samlet liste over de virksomheder og landbrug, der skal have tilsyn i løbet af året, både basistilsyn og prioriterede tilsyn. Et basis tilsyn aftales med mindst 2 ugers varsel, da virksomheden/landbruget ofte skal være parat med en lang række dokumenter for de forgangne år. Indimellem foretages dog også uvarslede tilsyn. Den tilsynsførende forbereder sig til tilsynet ved bl.a. at læse rapporten om det forrige tilsyn og sætte sig ind i de hændelser, indberetninger og evt. klager, der har været siden sidste besøg. Efter tilsynsbesøget laves en lille rapport, der sendes ud til virksomheden/landbruget. Hvis der er påtalt ulovlige forhold, følger kommunen op på det på den ene eller anden måde.

Samarbejdet med andre myndigheder

Hjørring Kommune har et udstrakt samarbejde med de øvrige kommuner i Nordjylland. Dels foregår der erfaringsudveksling, dels forsøger vi at opnå samme praksis på de områder, hvor der et kommunalt, politisk råderum.

Kommunen har et udstrakt samarbejde med Miljøstyrelsen omkring virksomheder, hvor kommunen har myndigheden til at udarbejde miljøgodkendelsen, mens Miljøstyrelsen er tilsynsmyndighed. Vi har også jævnlig samarbejde med Miljøstyrelsen og Naturstyrelsen, når større erhvervsprojekter skal gennemføres, og hvor disse styrelser har del-myndighed. Sådanne projekter medfører en række krav/vilkår til virksomheden, der senere skal føres tilsyn med.

For NaturErhvervsstyrelsen udfører vi den fysiske kontrol af en række krydsoverensstemmelseskrav (KO-krav) på landbrug. KO-krav er udvalgte danske miljøregler. Hvis disse ikke opfyldes, bliver landmanden trukket i arealstøtte.

Hvis kommunen under tilsyn eller i anden forbindelse opdager åbenlyse overtrædelser, som ikke er under kommunens myndighed, skal vi meddele det til den relevante myndighed. I enkelte sager samarbejder af og til direkte sammen med en af disse myndigheder, når det kan sikre en hurtigt og effektiv løsning af et miljøproblem. Myndighederne kan typisk være Miljøstyrelsen, NaturErhvervsstyrelsen og Fødevarestyrelsen

Internt i Teknik og Miljø er myndighedsområderne opdelt mellem forskellige Teams og medarbejdere. F.eks. ligger ansvaret for naturområderne, grundvandsbeskyttelsen, vandløbskvaliteten, byggelovgivningen m.fl. ikke i Team Erhverv, der varetager miljøtilsynet med virksomheder og landbrug. Men vi gør hvad vi kan, for at ejerne skal opleve så få besøg som muligt. Når Team Erhverv er på basistilsyn tjekker vi derfor andre punkter, der ligger uden for vores direkte myndighedsområde. F.eks. om nedlukkede vandboringer er forseglet forsvarligt, eller hvilke olietanke der findes på stedet og om de er lovlige.